

TV-NEM-AJÁNLÓ

Parabola

A magát a kormányellenes sajtó leleplezőjeként feltüntető, valamikori satirikus műsor ellen nem azért tiltakozunk, mert találva érezzük magunkat.

Személy szerint vállalom a felelősséget azért, ahogy a Köznevelést szerkesztettem és szerkesztem. Kezdetől fogva úgy gondoltam, nem abban vagyunk érdekeltek, hogy a kultuskormányzat vagy éppen a miniszter esetleges tévedéseit felnagyítva, hisztérikus hangulatot keltve ennek a művelődésirányításnak a gyors bukását érjük el, hanem éppen ellenkezőleg, abban bíztam s bízom ma is, hogy ez az irányítás megoldja az oktatásügy előtt álló feladatokat.

De nemcsak a kormány ellen nem szított a lap hangulatot, soha nem vett részt a Köznevelés semmiféle ellenzékellenes hisztérikus hangulatkeltésben, búsmagyarkodásban, „törpe minoritások” sanda rágalalmazásában sem. Egyáltalán: igyekeztünk magunkat távol tartani a napi politikától, elsősorban a szakmai kérdésekkel törődtünk.

Most azonban – emberi, újságírói tisztességünk védelmében és pedagógiai felelősségünkéből fakadóan – fel kell hívni a figyelmet arra, hogy a kormánypártiság látszatát keltve, az ellenzéki sajtót ostorozó erkölcsbíró jelmezébe bújva, olyan eszmerendszer jelent meg a legnagyobb publikumot elérő médiumban, a televízióban, amelyhez hasonló ugyan felbukkant már Magyarországon – gondolok itt például a Magyar Fórum viccrovátára, a Hunnia, a Szent Korona és egyéb lapok bizonyos közleményeire –, de nem ilyen széles nyilvánosság előtt.

Azt gondolom, a Parabolát azért volna célszerű diákjainkkal megbeszélni, mert a diákok esetleg elhiszik azt, amit ez a műsor mond és sugall. Nem azt gondolom tehát – a Parabola utóbbi adásainak témájánál maradva –, hogy el kell fogadnunk azt a hangvételt, amelyet **Eörsi István** megütött a pápalátogatás kapcsán, vagy hogy el kell fogadnunk Bodor Pál harminc éve írott cikkeit, vagy hogy egyet kell értenünk Gadó György képviselő eszméivel, hanem azt gondolom, hogy a Parabola átlépett egy küszöböt.

Nyíltan, gúnyosan zsidózik, személyeskedésre, sértegetésre használja a képernyőt, s ezt a viselkedését kormánypártinak tünteti föl.

Így, ezzel a modorral csak azok közelítik meg a kérdéseket, akik semmit nem tanultak a történelemből, akiknek semmi sem drága, sem az emberi elemi tisztesség, sem az ország belső nyugalma, sem külső megítélése, akik egyéni, magánleszámolások elvakultságában olyan útra léptek, amely már félreérthetetlen.

Nem üzenek nekik semmit, sem azt, hogy ez az út egyszer már tömegeket – ártatlan tömegeket – vitt Auschwitzba, Dachaubá, haláltáborokba; sem azt, hogy ennek az útnak a végén mi várta a nyilas és a náci vezéreket, hanem a pedagógus kollégákat kérem – magánemberként, tanárként, újságíróként –, hogy beszéljék meg ezeket a műsorokat a tanítványaikkal. Mondják el nekik, milyen, mennyire hasonló rágalomhadjárattal kezdődött annak idején a társadalmi paranoia: és mondják el tanítványaiknak azt is, hogy Kelet-Európa ma is tele van uszítással. Romániában egyes lapok a magyarok ellen heccelik a román bányászokat, Szlovákiában némelyik újság szó szerint megátkozza Duray Miklóst, Németországban török lakások felgyújtásához tapsolnak százak és ezrek: ennek a magyar kormánynak az egyik értéke éppen abban áll, hogy sem a jogos sérelmek, sem a felnagyított nemzeti hisztéria nyomásának nem engedett, és Magyarország megmaradt annak, ami: egy sokféle etnikumból, nemzetiségből összetevődő európai kultúrállamnak.

A pedagógusok a kultúra alapvető letéteményesei. A kultúra azonban igen gyöngye fegyver a felheccelt indulatokkal szemben: s mint tudjuk, a fiatalok körében egyre több ilyen indulattól elbolondított gyerek akad. Addig kell tehát tenni valamit, ameddig még lehet: addig kell a kultúrára, a keresztény és az európai tisztességre, a békés együttélés legelemibb normáira felhívunk a gyerekek figyelmét, ameddig még hallgatnak ránk.

Őszintén kell velük beszélünk. Nem elhallgatunk, eltagadunk kell előlük például a Parabolát, hanem megmagyarázni nekik.

Annál is inkább, hiszen ez a dolog – gondoljunk csak bele – tulajdonképpen, józan ésszel, megmagyarázhatatlan.